

Inleiding

Wat is Wajong?

Wet Wajong staat voor Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten.

Wajong kun je krijgen vanaf je 18e verjaardag.

In de wet Wajong wordt er uitgegaan van wat je wèl kunt. Je zoekt samen met het UWV naar werk dat past bij jouw mogelijkheden. Je krijgt daarbij de hulp die je nodig hebt om aan de slag te gaan en te blijven. Je moet er alles aan doen om er voor te zorgen dat je genoeg geld verdient. Kun je niet werken, of lukt het je niet om met werk genoeg te verdienen, dan zorgt de Wajong voor inkomen: een Wajong-uitkering.

Wat zijn de voorwaarden voor Wajong?

Je kunt Wajong aanvragen als één van deze situaties voor jou geldt:

1. Je had op je 17e verjaardag een langdurige ziekte of handicap en hebt deze nog steeds.
2. Je kreeg vóór je 30e verjaardag een langdurige ziekte of handicap. In het jaar vóór je de ziekte of handicap kreeg, volgde je minimaal 6 maanden een opleiding.

Daarnaast moet je voldoen aan de volgende voorwaarden:

Je was gedurende 52 aaneengesloten weken niet in staat om 75% of meer van het minimum(jeugd)loon te verdienen.

Het is niet waarschijnlijk dat je binnen 1 jaar volledig herstelt van je ziekte of handicap.

Je woont in Nederland. Je houdt je aan de plichten die gelden bij nieuwe Wajong.

Wajongers

Wajongers hebben één of meer beperkingen. Deze beperkingen kunnen zijn:

1. Lichamelijke beperkingen; bijvoorbeeld:
Slechtziend, slechthorend, gewrichtsproblemen, epilepsie, een spier- of hartziekte, een verminderd energieniveau.
2. Psychische beperkingen; bijvoorbeeld:
concentratieproblemen, gedragsproblemen, angststoornissen, moeite om contacten te leggen. Denk hierbij aan aandoeningen of stoornissen als ADHD, autisme en schizofrenie.
3. Verstandelijke beperkingen:
(zeer) moeilijk lerend, hebben extra uitleg nodig.

Fase 1 De Wajong aanvragen:

<http://www.uwv.nl/particulieren/wajong/>

Na je aanvraag roept het UWV je op voor een Wajongbeoordeling(keuring). Het UWV bekijkt of je recht hebt op een Wajonguitkering. De beoordeling bestaat uit 2 delen. Eerst heb je een gesprek met een verzekeringsarts. Daarna met een arbeidsdeskundige.

Binnen 13 weken na de aanvraag van de Wajonguitkering hoor je van het UWV wat de beslissing is.

Er zijn twee mogelijkheden:

1. Je bent minder dan 25% arbeidsongeschikt. Dan krijg je geen Wajonguitkering.
2. Je arbeidsongeschiktheidspercentage ligt tussen de 25%-100%. De hoogte van de uitkering hangt af van de hoogte van het arbeidsongeschiktheidspercentage.

Ben je het niet eens met de uitslag van de (her)beoordeling, dan kun je bezwaar maken en in beroep gaan.

De mate van arbeidsongeschiktheid zal in de regel gezamenlijk vastgesteld worden door de verzekeringsarts en de arbeidsdeskundige.

Medisch arbeidsongeschiktheids criterium zie [PDF](#)

Bij de ziekte van Lyme komen veel klachten voor die moeilijk objectiveerbaar zijn. Dat neemt niet weg dat die klachten zeer beperkend kunnen zijn. Zie literatuur hieronder.

1. [Clinical trials validate the severity of persistent Lyme disease symptoms.](#)
2. [European Neuroborreliosis: quality of life 30 months after treatment.](#)
3. [Severity of chronic Lyme disease compared to other chronic conditions: a quality of life survey.](#)

De term ‘moeilijk objectiveerbaar’ houdt in dat het voor de verzekeringsarts moeilijk is om:

- een diagnose te stellen;
- een onderling verband tussen iemands klachten te zien;
- een oorzaak van die klachten vast te stellen;
- de aard en de ernst van de beperkingen vast te stellen die het gevolg zijn van de klachten;
- een passende behandeling te bedenken.

Als er sprake is van ‘moeilijk objectiveerbare’ ziekten of klachten wil dat dus zeggen dat de ziekte voor de arts moeilijk te ‘meten’ is: patiënten vertonen geen aantoonbare lichamelijke afwijkingen. Een gebrek aan kennis en aan onderzoeksmethoden kan een rol spelen, maar er kan ook sprake zijn van vooroordelen. Zo’n vooroordeel is, dat er geen sprake zou zijn van ‘echte’ ziekte en dat klachten vooral door verkeerde gedachten of verkeerd gedrag zouden worden veroorzaakt. Deze misverstanden kunnen veel problemen opleveren. Want zieke mensen worden niet minder ziek als hun gezondheidsproblemen het stempel ‘moeilijk objectiveerbaar’ krijgen. Ook dan kunnen zij ernstig beperkt zijn in hun mogelijkheden om te werken, tot aan volledige arbeidsongeschiktheid toe.

Verzekeringsartsen moeten volgens de regels bij de Wajong-keuring altijd zorgvuldig onderzoeken wat de gevolgen van de klachten zijn voor de mogelijkheden om te functioneren. Bij

gezondheidsproblemen waarbij geen lichamelijke afwijkingen gevonden zijn of waarvan de oorzaak (nog) niet bekend is, moet dat onderzoek extra uitgebreid zijn. In de praktijk komt het echter toch nog voor dat bij de Wajonguitkering geen – of onvoldoende – rekening wordt gehouden met deze beperkingen. Het is een misverstand dat mensen met moeilijk objectiveerbare klachten geen recht zouden hebben op een Wajonguitkering.

Tips:

- Als je klachten als ‘moeilijk objectiveerbaar’ te boek staan, bespreek dan openlijk met je verzekeringsarts hoe hij daar tegenaan kijkt. Vraag hem om zijn bevindingen extra uitgebreid op te schrijven en extra goed te beargumenteren. Voorzie hem zo nodig van informatie over je ziekte.
- Richt je niet op erkenning van je ziekte door de verzekeringsarts, maar op begrip voor je beperkingen.
- Probeer de verzekeringsarts de gevolgen van je ziekte voor jouw leven duidelijk te maken, maar voorkom dat hij dat interpreteert als ‘slachtoffergedrag’: klaag niet, maar leg uit.
- Maak ook duidelijk wat je allemaal doet en gedaan hebt om van je klachten af te komen en beter te kunnen functioneren. Het gaat hierbij niet alleen om medische behandelingen maar ook om zaken als het vinden en handhaven van een regelmatig dagritme, gedoseerde lichaamsbeweging, aanpassingen in het privéleven, aanpassingen in werk.

De verzekeringsarts stelt een belastbaarheidprofiel op d.m.v. de Functie Mogelijkheden Lijst (FML). Deze FML wordt door de arbeidsdeskundige gebruikt om functies uit te zoeken die vallen binnen jouw belastbaarheid en die passen bij je opleiding en ervaring.

Neem ter voorbereiding op een (her) beoordeling van de verzekeringsarts de FML door en vul hem voor jezelf in.

C Functie mogelijkheden lijst + CBBS Normaalwaarden zie [PDF](#)

Fase 2 De bezwaar- en beroepsmogelijkheden

Tegen alle beslissingen van het UWV moet je eerst bezwaar maken bij het UWV zelf. Als je dan nog niet tevreden gesteld bent, kun je in beroep gaan bij de arrondissementsrechtbank. En daarna is er nog de weg open naar de Centrale Raad van Beroep. Het UWV informeert je bij deze ‘voor beroep vatbare beslissingen’ over de te zetten stappen (wat, hoe, wanneer). Als dit niet in de beslissing staat, kan het gaan om een voorlopige beslissing. De echte volgt dan nog.

Door jezelf in een zo vroeg mogelijk stadium te informeren over je rechten en plichten kun je gedurende het traject van de Wajong aanvraag voorkomen dat je bezwaar of beroep moet instellen.

Juridisch steun:

1. **Rechtsbijstandsverzekeraar:** steeds meer mensen hebben een rechtsbijstandverzekering afgesloten. Wanneer je zo'n verzekering hebt, kun je voor juridische informatie en hulp terecht bij je verzekeraar. Professionele juristen helpen je daar.

2. **Vakbond:** vakbondsleden kunnen voor juridisch advies terecht bij juridische deskundigen van hun bond.
3. **Juridisch loket:** medewerkers van het Juridisch Loket geven gratis juridische informatie en advies; er zijn 30 vestigingen in Nederland, zie:
<http://www.juridischloket.nl/>
4. **Vereniging arbeidsrecht advocaten Nederland:**www.vaan-arbeidsrecht.nl
5. **Specialisatievereniging sociaal zekerheidsrecht, SSZ advocaten:**
<http://www.ssz-advocaten.nl/>

Hieronder kun je een aantal beroepszaken terug vinden in relatie tot de ziekte van Lyme:

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBAMS:2010:BM8096>

<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:CRVB:2010:BL0353>